

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru modificarea Legii nr.189/2003 privind asistența judiciară internațională în materie civilă și comercială

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1.Descrierea situației actuale

Legea nr.189/2003 privind asistența judiciară internațională în materie civilă și comercială reprezintă dreptul comun în domeniul cooperării judiciare internaționale în materie civilă și comercială. La momentul elaborării, legea a avut ca principal obiectiv stabilirea cadrului normativ pentru reglementarea principalelor forme ale asistenței judiciare internaționale în materie civilă și comercială, stabilirea și delimitarea atribuțiilor conferite Ministerului Justiției, în calitate de autoritate centrală, ale atribuțiilor autorităților judiciare cu rol în aplicarea legii și în raport de dispozițiile instrumentelor juridice internaționale la care România este parte. În egală măsură, s-a avut în vedere stabilirea unor norme care să reglementeze modalitățile de realizare a formelor de asistență judiciară internațională în materie civilă și comercială cu statele terțe, care nu sunt parte la convenții/tratate bilaterale/internaționale în această materie. Această lege a reprezentat o etapă importantă pentru integrarea României în spațiul de libertate, securitate și de justiție al Uniunii Europene.

În cursul anului 2007, dispozițiile Legii nr.189/2003 au fost modificate și completate prin Legea nr.44 din 6 martie 2007. Intervenția normativă a fost determinată mai ales de necesitatea punerii în aplicare a unor dispoziții comunitare, ca urmare a aderării României la Uniunea Europeană.

Același motiv a dus la o nouă intervenție normativă asupra legii, care a avut loc prin Legea nr. 61 din 31 martie 2015. Cu această ocazie s-a urmărit îmbunătățirea cadrului juridic intern în domeniul asistenței judiciare internaționale, raportat la dispozițiile noului Cod de procedură civilă și ca urmare a constatării unor disfuncționalități în aplicarea legii.

Recenta reformare din dreptul european în materia comunicării actelor și a obținerii de probe impune o nouă modificare a reglementării existente. Totodată, se propun modificări menite să îmbunătățească cadrul normativ în materie, sub aspectul unor reglementări uniforme.

2.Schimbări preconizate

1. Prin proiectul de act normativ se aduc modificări Capitolului V „Dispoziții privind asistența judiciară dintre România și Statele Membre ale Uniunii Europene”, determinate de noile acte normative adoptate la nivelul Uniunii Europene în materie.

Începând cu data de 01.07.2022 devin aplicabile dispozițiile a două noi acte normative adoptate la nivelul Uniunii Europene, având ca obiect de reglementare comunicarea actelor judiciare și extrajudiciare, respectiv obținerea de probe în statele membre.

Astfel, de la data sus-menționată, dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 1393/2007 se abrogă succesiv, devenind aplicabile dispozițiile relevante din Regulamentul (UE) 2020/1784 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2020 privind notificarea sau comunicarea în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială (notificarea sau comunicarea actelor) (reformare).

De asemenea, începând cu aceeași dată, Regulamentul (CE) nr. 1206/2001 se abrogă succesiv, devenind aplicabile dispozițiile relevante Regulamentul (UE) 2020/1783 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2020 privind cooperarea între instanțele statelor membre în domeniul obținerii de probe în materie civilă sau comercială (obținerea de probe) (reformare).

Este de menționat faptul că noile regulamente menționate nu ridică probleme de aplicare, întrucât păstrează din precedentele regulamente regula transmiterii directe a cererilor de asistență între autoritățile judiciare sau prin intermediul acestora (în cazul notarilor publici, executorilor judecătorești sau alte autorități cu atribuții în comunicarea/notificarea actelor). Scopul declarat al Regulamentelor este de a urmări îmbunătățirea eficacității și a celerității procedurilor judiciare, prin asigurarea rapidității transmiterii actelor judiciare/extrajudiciare către destinatar, precum și a executării cererilor având ca obiect administrarea probelor.

2. Proiectul de lege cuprinde norme menite să asigure o abordare uniformă în materia cererilor de asistență judiciară internațională ce fac obiectul reglementării, în ceea ce privește împărțirea sarcinilor între autoritățile române solicitante (instanțele judecătorești) și Ministerul Justiției (autoritate centrală).

Astfel, similar cererilor având ca obiect obținerea de informații asupra dreptului străin precum și cele de comunicare de acte /obținere de probe între statele membre, reglementate în Capitolul IV și Capitolul V din Lege, se propune ca și în cazul cererilor de asistență (comunicare de acte și comisii rogatorii) formulate în raport cu state terțe, traducerea cererii și, după caz, a răspunsului la cerere, să se realizeze de instanța română solicitantă sau părți, după caz. În prezent, instanța română solicitantă are în sarcină doar traducerea actelor judiciare anexate cererii de comunicare de acte; sarcina traducerii cererilor de comunicare de acte și comisii rogatorii, precum și a răspunsului la cererea de comisie rogatorie revenind Ministerului Justiției. Reglementarea propusă în prezentul proiect ar contribui la o instrumentare mai rapidă a transmiterii cererilor de asistență și, implicit, la o soluționare mai rapidă a procesului civil. În practică, Ministerul Justiției a constatat cazuri în care instanțele române transmit către autoritatea centrală atât cererea de asistență cât și traducerea sa, în scopul asigurării celerității de tratament a cererii.

3. Alte informații

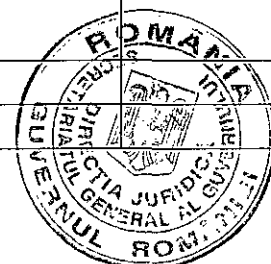

Secțiunea a 3-a
Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic	Nu este cazul.
1 ¹ . Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Nu este cazul.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Nu este cazul.
3. Impactul social	Nu este cazul.
4. Impactul asupra mediului	Nu este cazul.
5. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

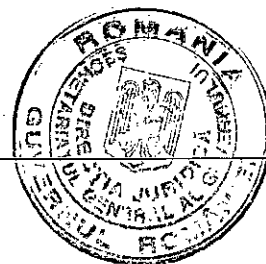
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus din care: a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit; (ii) impozit pe venit b) bugete locale, (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat (i) contribuții de asigurări	Nu este cazul.	Nu este cazul.	Nu este cazul.	Nu este cazul.	Nu este cazul.	Nu este cazul.
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care	Nu este cazul.	Nu este cazul.	Nu este cazul.	Nu este cazul.	Nu este cazul.	Nu este cazul.
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						

3. Impact financiar, plus/minus, din care:	Nu este cazul.	Nu este cazul.	Nu este cazul.	Nu este cazul.	Nu este cazul.	Nu este cazul.
a) buget de stat						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugetele locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii bugetare	Nu este cazul.	Nu este cazul.	Nu este cazul.	Nu este cazul.	Nu este cazul.	Nu este cazul.
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	Nu este cazul.	Nu este cazul.	Nu este cazul.	Nu este cazul.	Nu este cazul.	Nu este cazul.
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificării veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Nu este cazul.					
7. Alte informații	Aplicarea dispozițiilor cuprinse în prezentul proiect se va realiza cu încadrarea în bugetele aprobate instituțiilor cu atribuții în implementarea acestora					

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

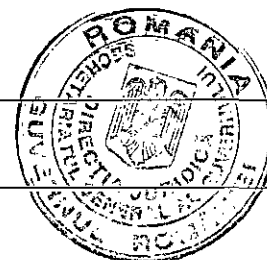
1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	-
1 ¹ . Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	-

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	-
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	-
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	-
6. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ nu a fost supus unor asemenea dezbateri.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de proiectul actului normativ	Proiectul de act normativ nu a fost supus unor asemenea dezbateri.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Nu este cazul.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor	Nu este cazul.

interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi.	Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 173/2022. Consiliul Superior al Magistraturii a transmis adresa nr. 24425/2021 din data de 09.02.2022.
6. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Textul a fost supus dezbaterii publice prin afișare pe site-ul Ministerului Justiției.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul.
3. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente.	
2. Alte informații	Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 189/2003 privind asistența judiciară internațională în materie civilă și comercială, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

NICOLAE-IONEL CIUCĂ

